

Más szerelmes történetek (Cealalte povești de dragoste)

Ego. Prosa, Polirom Kiado, 2009

Copyright: Polirom Kiado

*Megjelenik a Magyar Lettre 2009**tavaszi számának román összeállításában*

Más szerelmes történetek (elfogult)

Libakeresés

Egyik nap valaki ellopta hét darab, szabadon kószáló libánkat. A mi utcánkban még megmaradt néhány füves folt, ezért a falusiak rendszerint szabadon engedték a libákat és a rucákat. Sosem keveredtek össze, ettől nem kellett tartani, a libáknak és a rucáknak is van nyájszellemük, vagy valami ilyesmi, ami a madaraknál szokott lenni, külön csoportban ácsorogtak, mindegyik ott, ahol kibújt a tojásból. Nem beszélve arról, hogy a falusiak óvatosságból különféle jeleket festettek a libák-rucák szárnyára. A mieink jobbszárnyán afféle vesszőcske viritott, mint a Nike híres emblémája. Persze, abban az időben még nem tudtam, hogy néz ki a Nike emblémája, s nem hiszem, hogy nagyapámék is tudtak volna róla.

Nagyapa káromkodott, mikor meggyőződött, hogy a libák tényleg eltűntek. Aztán házról házra járt, hogy megkeresse őket. Én ott mentem mellette, inkább csak kíváncsiságból, noha nagyapa bizonyára azért vitt magával, mert egy nyolc éves gyereknek még nincs elomolva a szeme, s olyasmit is észrevesz, amit egy hatvan éves öregember már nem. Végül kiderült, hogy nagyapa jól gondolkodott, mikor magával vitt. Miközben ő a szomszéd udvarán beszélgetett, én pedig a kapu előtt pattogtattam kissé unottan a labdámot, megjelent egyik barátom, egy nyúlszájú, foghíjas fiú. Elmondtam neki, hogy ellopták a libáinkat, mire ő így válaszolt:

— Asszem, tudom, ki lopta el őket. Ott voltak, ni, az utca szarkán – mondta selypítve, és mutatta is a kezével, merre látta a libákat. – Ész akkor megjelent az a cigány, aki egyszer elvette a labdánkat, mikor a vasútállomás melletti pályán fociztunk – tette hozzá. – Vessző volt a kezében, sz láttam, hogy terelgeti a

libákat fölfelé, a víztorony felé. Nem tudtam, hogy miféle libákat terelget, de láttam rajtuk a jeleket. Mondtam isz magamnak, mi a fene, a cigányok nem szoktak jeleket feszteni a libákra.

Beszaladtam az udvarra, ahol nagyapa még javában trécselt, hogy jöjjön már végre. Nagyapa letácsolt, hogy hagyjak neki békét, valamit még meg kell beszélnie a gazdával, de mikor meghallotta, hogy „szagot fogtam”, hirtelen elköszönt a szomszédától, s már szaladt is utánam. Nyúlszájú és foghíjas barátom neki is elmondta, amit tudott, mire nagyapa rettenetesen ideges lett. Barátom leírása alapján rájött, hogy ismeri az illető cigányt, aki nem-tudom-kinek a fia.

A víztorony épp arrafelé esett, ahol a dombok közt megbúvó cigánytelep felé kanyargott az út. Senki nem vette magának a bátorságot, hogy bemerészkedjen abba a zónába, mert abban az időben a cigányok még mintha más világban éltek volna. Még a milicista se törődött velük. Káromkodni és gumibottal fenyegetőzni bezzeg tudott, ha valamelyik szomszéd furcsa jeleket pingált a libák szárnyára, de azt mondta, hogy a cigányok nem az ő problémája, csináljanak maguknak saját milíciát, ha akarnak. Nagyapa viszont nem félt a cigányoktól, nagyon sok barátja volt közöttük, mert jegyellenőr volt a vasútnál. Vagy „főnök úr”, ahogy a cigányok hívták. Az idők folyamán rengeteg cigánynak megengedte, hogy ingyen utazzon a vonaton ide-oda, ezért a cigányok hálásak voltak neki, s mindig „Adjisten, főnök úr!”-ral köszöntötték, ha találkoztak. Eddigi szolgálataiért is tisztelték, de leginkább azért, mert még mindig rá voltak szorulva a jóindulatára. Nagyapának ugyanis még volt pár éve a nyugdíjig. Egyik alkalommal például, amikor eltűnt a szomszédunk tehene, aki nagyapa barátja volt, nagyapa egyedül ment a cigányokhoz, s alig két óra múlva már vezette is kötőféken a tehenet. Mondom, a cigányok tisztelték nagyapát.

Most káromkodott, mert a mi libáinkról volt szó, s nem valamelyik szomszéd tehenéről. Aztán rám parancsolt, hogy menjek haza, ő meg elmegy a libák után. Csakhogy én nem akartam hazamenni. Nagyapa rám is pipa lett, azt mondta, kapok kettőt a seggemre, hogy nem felejttem el. Én persze elővettem a jól bevált módszert, átöleltem a hasát, s könyörögtem, hogy vigyen magával. Nagyapa odavolt értem, ezért csak annyit mondott:

— Jól van, kisoronty! De el ne kóborolj tőlem, mert nem kettőt, hanem tízet kapsz a seggedre. És nem kotyogsz belé, amikor a cigányokkal tárgyalok, rendben?

Az az igazság, hogy nagyapa sosem bántott volna, még egy pofont se kaptam tőle, nemhogy kettőt vagy tízet a seggemre. De folyton fenyegetőzött, s én néha, fogalmam sincs, miért, tényleg berezeltem. Most arra gondolok, hogy talán a hangjától félttem. Nagypának mély, basszus hangja volt, amitől úgy tűnt, hogy tényleg megteszi, amit meg akar tenni.

Megérkeztünk a cigánytelepre. Néhány düledező viskó fogadott, amiket korábban csak távolról láttam. Még az utcán is olyan furcsa szag terjengett, valamiféle szűrős szag, amilyen régi és nyirkos helyeken szokott lenni. Csodálkoztam is rendesen, s arra gondoltam, mennyit fogok bölcsködni a barátaimnak, hogy voltam a cigányoknál, s hogy láttam egy csomó mindent, amit ők sosem fognak látni. Ugyanakkor büszke voltam nagypára, mert a többi szülő és nagyszülő bizony semmi pénzért nem merészkedett volna a cigányok közé – főleg egy gyerek társaságában.

Nem messze előttünk, az utca jobb oldalán, az egyik udvarban, kisebb csődületet láttam. Férfiakat és nőket vegyesen. Azt hittem, hogy mi is oda megyünk, mert ahogy közeledtünk, nagyapa folyton a csődületet bámulta. De egy házzal elébb nagyapa megállt a régi, korhadt léckerítés előtt, kiakasztotta a kampót a kiskapun, majd belépett az udvarra, maga után vonszolva engem is. Az udvaron kutya helyett egy sovány disznó fogadott, amelyik a ház küszöbje alatt turkált az orrával. Az ajtó is ferdén állt, csak egyik sarokvasa volt ép, s ahogy a disznó az ajtótokot emelgette, rezgett az egész tákolmány, mintha ki akarna esni a helyéből. Nagyapa belerúgott a disznóba, az fölvisított, fölneztet nagypára, de nem moccant egy tapodtat sem. Akkor nagyapa még egyet belerúgott. A disznó félreballagott, visítva persze, nekem pedig nevezhetnékem volt, mert a disznó elég viccesen nézett ki. Két méternyit mehetett odébb, s onnan nézte nagypapát dühösen. Nagyapa ökölrel megdöngötte az ajtót, hogy már azt hittem, az ajtó tényleg ki fog esni a helyéből. Nem esett ki, hanem kinyílt. Az ajtónyílásban megjelent egy öreg cigány, néhány tincs fehér haj kilátszott a kalapja alól.

— Na mija? – kérdezte.

— Adjisten – mondta nagyapa.

— Ahá – intett a cigány. – Adjisten, főnök úr!

Aztán elhallgatott, s nézte nagyapát, aki mintha egy kissé zavarban lett volna, nem tudta, hogy kezdje el a mondókáját.

— Na mija? – kérdezte a cigány.

— Khm – mondta nagyapa –, nem jönnél ki egy kicsit? Beszélni akarok veled.

A cigány átnézett a szomszéd udvarra, ahol a csődület volt, megingatta a fejét, levette a kalapját, igazított rajta, majd visszatette a fejére, s ismét nagyapára nézett.

— Dehogynem – mondta.

Nagyapa félreállt az útból, a cigány kilépett az udvarra, becsukta maga mögött az ajtót, majd egy rönkre mutatott, amely ott hevert az udvaron, hogy oda leülhetünk. A cigány körülnézett, mintha keresne valamit a tekintetével, aztán meglátta a favágócsutakot, mellette a fejszével. A csutakon is, a fejszén is vérnyomok voltak, de a cigány nem zavartatta magát, odahozta a csutakot a rönk mellé, aztán leült, egyenesen bele a vértócsába.

— Na mija? – kérdezte. – Mi szél hozott erre, főnök úr? Mert nem jókedvedben jöttél, ugye?

— Nem – bólintott nagyapa. – Otthon is volna épp elég dolgom.

— S akkor?

— Nézd – vakarta meg a fejét nagyapa –, valaki mondott nekem valamit a fiadról.

— S akkor?

— Van nekem vagy hét libám – kezdte nagyapa. – S azok ma szőrén-szálán eltűntek.

Az öreg cigány összevonta a szemöldökét. A kalapjához nyúlt, majd levette a fejéről.

— Valaki azt mondta, hogy látta a fiadat, ahogy errefelé terelte a libákat.

A cigány fölállt. Egyik kezével legyintett, mintha azt akarta volna mondani, hogy „most mi a fenét csináljak?“, a másik kezében pedig, ahogy már mondtam, ott volt a kalapja. Aztán földhöz vágta a kalapot. A disznó rögtön szaglászni kezdte a kalapot, a cigány pedig egy isteneset rúgott a hasába, hogy szegény pára visítva menekült. Aztán a cigány bement a házba.

Nagyapára néztem, megrántottam a kezelőjét, hogy figyeljen rám.

— Miért ment be a házba? – kérdeztem.

— Fogd be a szád! – mondta nagyapa.

Alig fejezte be, a ferde ajtó kinyílt, s kilépett rajta az öreg cigány, maga után vonszolva a fiát, aki elvette a labdánkat, mikor a vasútállomás melletti pályán fociztunk. Megálltak előttünk, az öreg pedig hatalmas nyaklevest adott a fiatalabbnak.

— Jujuj, dádé! – ordított a fiatal cigány. – Ezt métt kaptam?

— Kurvanyádat, hülye kölyke! – mondta az apja. – A főnök úr lúdjait csórtad el. Hogy basznád szájba anyádat, ha nem tudsz gondókozni!

Lekent neki még egy nyaklevest, majd jól seggbe rúgta. Kezdtem berezelni, megszorítottam nagyapa kezét, aztán éreztem, hogy ő is megszorítja az enyémet, úgyhogy megnyugodtam.

Az öreg még mindig a fiát püfölte, az meg ordított: „Hé, dádé, hagyd má' abba!”. Két nyakleves közt olyan gyűlölködve nézett rám, hogy megállt bennem az ütő, s ismét megszorítottam nagyapa kezét, amire ő ugyanúgy válaszolt. Tudtam, hogy nem érhet baj. Végrevalahára az öregből elszállt a méreg, vagy csak elfáradt, tény, hogy adott még a fiának egy nyaklevest, majd beküldte a házba. Letörölte a verejtéket a homlokáról, körülnézett, köpött egyet, lehajolt, fölvette a kalapot, aztán visszajött hozzánk, s leült a véres csutakra.

— Most micsinájak, főnök úr? – mondta. – Nem tudtam, hogy a te lúdjaidat csórtad el.

— Nos – mondta nagyapa –, add vissza őket, s el van felejtve a dolog.

Az öreg búbanatos képpel tette föl a kalapját.

— Má' hogyne adnám vissza – mondta. – Mind az ötöt.

— Most mondtam, hogy hét libám van.

— Hét volt – mondta a cigány. – Haljak meg, ha nem hét volt.

— S akkor?

— S akkor, s akkor! Kettőt levágtam már, mert nem tudtam, hogy a te lúdjaid, főnök úr! Itt van, ni – mutatott a csutakra –, láthatod, hogy levágtam őket.

A friss vér lefolyt a csutak oldalán, az öreg cigány belenyúlt az ujjával a vérbe, mi pedig az ujját néztük, hogy tényleg friss-e a vér.

— Kettőt? – kérdezte csodálkozva nagyapa.

— Honnan a halál anyjából tudtam volna? – mondta az öreg, és az ajtó felé fordult. – Kitekertem volna a kölyök nyakát, ha tudom! – Majd ismét ránk nézett. – Nem tudtam, főnök úr! Az asszony levest főz belőlük, még ott vannak a kályhán.

— Kettőből? – kérdezte ugyanolyan csodálkozva nagyapa.

Az öreg széttárta a karját:

— Ha má' itt vótak...

Nagyapa fõlsóhajtott.

— Hát akkor hazaviszem azt az ötöt – mondta. – S valahogy megoldjuk a másik kettõ ügyét is.

Megörültem, hogy hamarosan vége lesz az egésznek, mert az öreg arcán láttam, hogy tényleg sajnálja a dolgot, s biztos voltam benne, hogy a két liba ügye is elintéződik. De mielőtt még örvendezni kezdekhettem volna, a szomszéd udvarban, ahol a csõdület volt, felordított valaki. Mindannyian arrafelé néztünk. Nagyapa fõlemelkedett, hogy átlásson a cigány feje fölött, én meg kissé oldalra dõltem, hogy ellássak a cigány mellett. A cigány is hátrafordította a fejét.

A másik udvarban két izmos cigány egy harmadik, alaposan összevert cigányt vonzolt az udvar közepére. Vagy harminc méterre voltak, mégis tisztán látszott, hogy a harmadikat alaposan elverték már. Az udvar közepén ledobták a porba. Az egyik lehajolt és letépte az inget a földön heverõ férfiról, a másik pedig elõvett egy ostort, amilyennel a lovakat szokták hajtani, és korbácsolni kezdte a földön heverõ férfit. Szörnyen megrémültem. Korábban elengedtem volt nagyapa kezét, mikor elhajoltam tõle, hogy elláthassak a cigány mellett. Most tehát rémülten tapogatóztam a keze után.

— Hé, ne báméskodj! – mondta nagyapa. – Nincs jobb dolgod? Nézd inkább a disznót!

A disznó ott álldogált a rönk mellett, fõlemelt orral szaglászta a levegõt.

Az öreg cigány fõlállt a csutakról.

— Nem a mi dolgunk – mondta nagyapának.

Megfogta a csutakot, s bevitte a viskó oldala mellé, takarásba.

— Hát akkor – mondta nagyapa –, ha ideadod a libákat, mi mennénk is.

— Ülj csak le, főnök úr – mondta mondta a cigány. – Rosszkor érkezted. Nem szerencsés ilyenkor lúdakot terelgetni az utcában.

Nagyapa is fölállt, megfogta a kezemet, és elvezetett a ház mögé. Nekidőlünk a falnak.

— Nincs egy szivarad, főnök úr? – kérdezte a cigány, mikor leült a csutakjára.

— De van – mondta nagyapa.

Elóvett egy csomag Mărășesti cigarettát, két ujjal kihúzott egy szálát, s átnyújtotta a cigánynak. Aztán előhúzott még egy szálát. Nagyapa nem cigarettázott. Jobban mondva: csak nagyon ritkán. Amikor muszáj volt. Szerencsére kevés ilyen esemény volt az életében. Végül egy doboz gyufát húzott elő, meggyújtotta a Mărășesti-jét, majd tüzet adott a cigánynak is. Csöndben dohányoztak egy darabig.

— Mi történik odaát? – kérdezte nagyapa, fejével a szomszéd udvar felé intve.

Odaátról áthallatszott az ostorcsapások hangja és a földön fekvő férfi ordítása.

— Olyan miénkféle dolgok – mondta a cigány.

Kissé előrehajoltam, hogy átlássak a szomszéd udvarba. A földön ott feküdt a cigány, és ordított.

— Nem az én dolgom – folytatta a cigány. – A családja dönti. Ha hülye volt, hát megérdemli – tette hozzá.

Nagyapa visszahúzta a fejemet.

— Te meg mit csinálsz? Nincs egyéb dolgod? Nézd inkább a disznót!

A disznóra néztem. Odajött a cigány mellé, aki most ültében belerúgott egyet.

— Elmenj innét! – mondta a disznónak, és kiköpött az állat felé. – Menj az anyád istenibe.

Szívott egy slukkot, a disznó pedig eloldalgott.

— De mégis, mi történt? – kíváncsiskodott nagyapa.

— Fehérnépezés – mondta a cigány. – Itt a gyerek, nem mondhatom el. Most ítékeznek fölötte.

— Mondjad csak – mondta nagyapa. – A gyerek már nagyfiú.

— Mit mondhatnék? Tartotta volna otthon a faszát. Kajtár az eleje, s elment fehérnépezni.

— Aha – mondta nagyapa, én viszont nem értettem semmit.
– S ilyen szigorúan ítéleznek fölötte? Nem kívánhatja meg az ember a...

S mutatta, hogy mire gondol.

— Dehogynem – mondta a cigány. – Csak nem a mi férjes asszonyainkét...

— Aha – mondta nagyapa, s végre én is kapiskálni kezdtem, miről van szó. – S rajtakapták?

— Még rosszabb történt – mondta a cigány. – De ha olyan hülye! Berúgott, s eljárt a szája. Hogy ő egy tizenhét éves férjes asszonnal, de nem mondta meg melyikkel. Nekünk viszont csak négy tizenhét éves férjes asszonyunk van. Az a négy, ott ni.

Mutatta is az ujjával. Nagyapa előrehajolt. Én is kikukucs-káltam a ház mögül. Az ajtóban tényleg négy asszony állt, akik a földön fekvő férfit nézték. Nem sírtak, még csak meg se voltak ijedve. Csak álltak az ajtóban. A földön fekvő férfi már nem is kiabált, csak feküdt ott, s látni lehetett, harminc méterről is, hogy csurom vér.

— Egyik asszony se vallott. S most az asszonyok családja segít a másik családnak, hogy mondja meg a hülyéje, melyik asszonnal volt. Nem akarja megmondani, nem tudom, hogy miért nem. Én megmondanám, nem lennék hülye, hogy védjem a kurvát. De ő hülye. Addig ütik, amíg megmondja.

— S ha nem mondja meg, mi történik vele? Meddig ütik még?

— Amíg megmondja.

— S ha nem mondja meg? Addig ütik, amíg belehal?

— Az ő baja. Ha olyan hülye, hogy nem mondja meg...

— S az asszonnal mi történne, ha kiderülne a dolog?

— Izé – legyintett a cigány. – Törvényünk van nekünk erre. A férje saját kezűleg akasztaná fel.

— Aha – mondta nagyapa.

— Nem a mi dolgunk – mondta a cigány. Aztán eldobta a csikket, s eltaposta a lyukas cipőjével. – De ilyenkor nem szerencsés lúdat terelni az utcán.

Csettintett a szájával, s a fejét ingatta.

— Nem tudom, miért nem mondja meg. De nem a mi dolgunk, ugye?

— Nem – ismerte el nagyapa.

— Nekünk a két lúd ügyét kell elintéznünk.

— Idefigyelj – mondta nagyapa –, ajánlok én valamit. Elküldöd a fiadat, hogy dolgozzon nálam a mezőn. Két napot mindegyik libáért. A krumpliföldemen.

A cigány ismét levette a kalapját, s megvakarta a fejét.

— Elég lusta.

— Lusta vagy nem lusta, szerintem így elintézzük az ügyet – vonta meg a vállát nagyapa.

— Négy napot? – kérdezte a cigány.

— Négyet.

— Van még egy szivarad?

Nagyapa ismét előhúzta a Mărășești-s csomagot. Kihúzott egy szálát, és átnyújtotta a cigánynak. Majd elővette a gyufásdobozt, és tüzet adott.

Én ismét előrehajoltam. A két izmos cigány fölemelte a földről a harmadikat. A ház felé vonszolták. Nekitámasztották a ház oldalának. A véres cigánynak összecsukszottak a lábai, és seggre huppant. Majd oldalra dőlt, hátával bekenve a falat, a négy cigányasszony lába elé. Az egyik izmos cigány hasba rúgta, a másik ököllel az arcába vágott. Egy pillanatra becsuktam a szemem, mintegy arra vártam, hogy meghallom a cigány ordítását, de nem hallottam semmit. Kinyitottam a szemem, s láttam, hogy az a cigány, amelyik korábban hasba rúgta a bűnöst, egy kést vesz elő, majd mond valamit az asszonyoknak, arcuk előtt rázva a kést. Azok ijedten rebbentek vissza a kés elől, de most sem szóltak semmit. A cigány földobta a levegőbe a kést, aztán ördögi ügyesen elkapta a markolatát, pengéjével lefelé. Lehajolt a földön fekvő cigány fölé.

— Ne nézz oda! – mondta nagyapa. – Mi a fenét csinálsz? Nézd, milyen buta az a disznó!

Megfogta az ingemet, és visszahúzott magához. A disznó lefeküdt a rönk mellé, úgy súrlódott hozzá. Meg voltam ijedve, egyáltalán nem találtam viccesnek a dolgot. De továbbra is a disznót kellett nézmem, csöndben, szótlantul, mert nagyapa nem engedte, hogy a szomszédos udvar felé bámuljak.

A cigány nem mondott semmit. Nézte a földet, és szívtta a Mărășești-jét. Csak néha-néha csettintett a szájával, aztán néhányszor kiköpött. Egyszer csak elkezdett hörögni.

Ádám-csutkája furcsán ugrált föl-le, föl-le, miközben köhögött. Mintha egy golyó gurult volna ide-oda a ráncos bőr alatt. Mint egy igazi élőlény. Mondjuk, egy egér a szőnyeg alatt. Miután befejezte a köhögést, kért még egy szál cigarettát nagyapától, aki megismételve előbbi mozdulatait, harmadszor is teljesítette a cigány kívánságát. S a cigány csöndben elszívta a harmadik cigarettát is. Csak néha-néha fordította fejét a szomszédos udvar felé. Miután eldobta a harmadik csikket is, fölállt, s így szólt nagyapához:

— Asszem, most már indulhatsz, főnök úr. Gyere, adjam oda a lúdjaidat.

Nagyapa elindult utána a ketrec felé. Én is menni akartam, de nagyapa visszaparancsolt:

— Te maradj itt – mondta. – Mindjárt jövök.

Csakhogy a disznó eltűnt valamerre. A ház ajtaja tárva-nyitva volt, azt hittem, hogy a disznó bement a házba, mert máshová nem mehetett. S ahogy egy lépést előremérészkedtem, átnéztem a szomszédos udvarra.

Senki nem volt már az udvaron. Senki, aki lábon állt volna. Csak az összevert cigány feküdt az ajtó előtt. A többiek eltűntek. Előrementem, egészen a kerítésig. Az összevert cigánynak csurom vér volt az arca, most már tisztán láttam. S nemcsak az arca volt véres. Deréktől felfelé vörös csíkok szabdalták, egész felsőtestét megalvadt vér borította. Egyik lába természetellenes visszatörve hevert a teste alatt. S egyedül volt ott, mozdulatlanul. Jobban nem tudtam szemügyre venni, mert a libák gágogva szaladtak nagyapa előtt.

— Mi a fenét csinálsz ott? – förmedt rám nagyapa. – Megmondtam, hogy maradj a disznóval a ház mellett!

— Eltűnt a disznó – válaszoltam.

Nagyapa szétnézett, s látta, hogy a disznó tényleg nincs az udvaron. Háta mögött ott lépkedett a cigány. Nagyapa kezében vessző volt, hogy legyen mivel terelni a libákat, mert azok csak gágogtak, de sehogy sem akartak a kiskapu felé menni. Odaálltam segíteni nagyapának.

— Csak érzünk haza, meglátod, hogy elnadrágollak, mert nem fogadtál szót! – mondta nagyapa.

A cigány kinyitotta a kiskaput, a libák szétszéledtek az utcán. Gyorsan utánuk léptem, nagypapa még megállt a kapunál, és kezét fogott a cigánnyal.

— Akkor négy napot, úgy, ahogy megyegyeztünk – mondta nagypapa.

A cigány bölintott, hogy rendben.

— Sajnálom, főnök úr! – mondta. – Nem tudtam, hogy a te lúdjaid.

— Hagyd csak, ezen nem veszünk össze – mondta nagypapa.

— Hát akkor... minden jól, főnök úr – mondta az öreg cigány.

Nagypapa két ujját a halántékához emelte, köszönt, majd tereelni kezdte a libákat az utcán. Hallgatagon lépkedtem mellette, oldalazva, hol jobbra, hol balra, hogy a libák ne széledjenek szét. Aztán kiértünk a cigánytelepről, előttünk pedig föltűnt a viztorony. Csak akkor szólalt meg nagypapa.

— Na mi van, kisporonty? – kérdezte.

Szerette így becézni a kisunokáját. Kisporontynak.

Lövétei Lázár László *fordítása*